

ทฤษฎีที่สำคัญและผลงานที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่มีสมมติฐานเกี่ยวกับสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยสมมติฐานนั้นอาจจะอยู่ในรูปที่สัมประสิทธิ์การถดถอยบางส่วนมีค่าเท่ากับค่าคงที่หรือมีความสัมพันธ์ร่วมกันเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถเขียนสมมติฐานเหล่านี้ได้ในรูป $HB = h$ เมื่อ H เป็นเมทริกซ์ของค่าคงที่ขนาด $m \times k$ β เป็น $k \times 1$ เวกเตอร์ของสัมประสิทธิ์การถดถอย และ h เป็น $m \times 1$ เวกเตอร์ของค่าคงที่เช่นกัน โดย H และ h จะถูกกำหนดค่าตามความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ต้องการทดสอบสมมติฐานวิธีการโดยทั่วไปในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยนั้นจะต้องรวบรวมข้อมูลสุ่มจำนวนหนึ่งเพื่อนำไปใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่สนใจซึ่งผลจากการทดสอบสมมติฐานนั้นจะทำให้สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกใช้ตัวประมาณค่าสังสองน้อยที่สุดแบบไม่มีข้อจำกัด (b) หรือตัวประมาณค่าสังสองน้อยที่สุดแบบมีข้อจำกัด ($\hat{\beta}$) เป็นตัวประมาณค่าแท้จริงของสัมประสิทธิ์การถดถอย β ในสมการการถดถอย $Y = X\beta + e$

ตัวสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในที่นี้คือ U

$$โดย U = \frac{SSE(\hat{\beta}) - SSE(b)}{K SSE(b)}$$

เมื่อ $SSE(\hat{\beta})$, $SSE(b)$ เป็นผลบวกของกำลังสองของความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการใช้ $\hat{\beta}$ หรือ b เป็นค่าประมาณของ β ตามลำดับ และ K เป็นค่าคงที่

ดังนั้นถ้าให้ β^* เป็นตัวประมาณของ β สามารถกำหนดค่าของ β^* ได้ดังนี้คือ

$$\beta^* = \begin{cases} b & \text{ในกรณีที่ปฏิเสธสมมติฐาน } HB = h \text{ หรือ } U \geq \lambda \\ \hat{\beta} & \text{ในกรณีที่ยอมรับสมมติฐาน } HB = h \text{ หรือ } U < \lambda \end{cases}$$

เมื่อ λ เป็นค่าวิกฤตของการทดสอบสมมติฐานซึ่งเป็นค่าคงที่ที่ได้จากตารางการแจกแจง

กำหนดให้ Y^* เป็นค่าประมาณของตัวแปรตาม Y ในสมการการถดถอย $Y = X\beta + \epsilon$

ดังนั้นจะได้ว่า $Y^* = X\hat{\beta}$

โดยสามารถหาค่าของ Y^* ได้ในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ

$$Y^* = \begin{cases} Xb & \text{ในกรณีที่ปฏิเสธสมมติฐาน } H\beta = h \\ \hat{X}\hat{\beta} & \text{ในกรณีที่ยอมรับสมมติฐาน } H\beta = h \end{cases}$$

เนื่องจาก $\hat{\beta}$ มีคุณสมบัติเป็นตัวประมาณที่มีความเอนเอียงของ β ดังนั้น Y^* จึงมีคุณสมบัติเป็นตัวประมาณที่มีความเอนเอียงของ Y เช่นเดียวกัน ในบทความนี้จะกล่าวถึงฟังก์ชันของความเอนเอียงและค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของ Y^* ที่เกิดขึ้น รวมทั้งผลงานวิจัยที่ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าแล้วสำหรับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

2.1 การวิเคราะห์ตัวแบบการถดถอยเชิงเส้นตรง

ถ้าให้ X เป็นตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม Y โดยความสัมพันธ์ร่วมกันของ X และ Y นั้นเป็นแบบเส้นตรง จะสามารถเขียนตัวแบบทั่วไปของการถดถอยเชิงเส้นตรงได้เป็น

$$Y = X\beta + \epsilon$$

เมื่อ Y เป็น $n \times 1$ เวกเตอร์ของค่าตัวแปรตาม

X เป็นเมทริกซ์ของค่าตัวแปรอิสระที่มีขนาดเป็น $n \times k$ โดยกำหนดให้ n มีค่ามากกว่า k

β เป็น $k \times 1$ เวกเตอร์ของพารามิเตอร์สัมประสิทธิ์การถดถอย

และ ϵ เป็น $n \times 1$ เวกเตอร์ของความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นโดย ϵ ถูกกำหนดให้มีการกระจายแบบปกติด้วยค่าเฉลี่ยเป็นเวกเตอร์ศูนย์และเมทริกซ์ของค่าแปรปรวนรวมเป็น $\sigma^2 I$ นั่นคือ $\epsilon_i \sim \text{NID}(0, \sigma^2)$ ทุก ๆ ค่าของ i เมื่อ $i=1, 2, \dots, n$

เนื่องจาก $n > k$ ดังนั้นตัวแบบการถดถอยข้างต้นจึงเป็นตัวอย่างที่เรียกว่าเป็น Model of full rank

จากตัวแบบการถดถอยข้างต้นคำนวณตัวประมาณของสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดจะได้ค่าดังนี้คือ

$$b = S^{-1} X'Y \quad \text{เมื่อ} \quad S = X'X$$

โดยตัวประมาณ b ที่ได้จะมีการแจกแจงเป็นแบบปกติซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ β และมีเมทริกซ์ของค่าแปรปรวนร่วมเป็น $S^{-1}\sigma^2$

$$\text{นั่นคือ } b \sim N(\beta, S^{-1}\sigma^2) \quad (2.1.1)$$

ในกรณีที่มีสมมติฐานเกี่ยวกับค่าหรือความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยซึ่งอาจเขียนได้ในรูป $H\beta = h$ เมื่อ H เป็นเมทริกซ์ของค่าคงที่ที่มีขนาดเป็น $m \times k$ และค่า rank เป็น m h เป็น $m \times 1$ เวกเตอร์ของค่าคงที่เช่นกัน กรณีนี้จะมีตัวประมาณอีกชุดหนึ่งของ β เกิดขึ้นกล่าวคือเป็นตัวประมาณที่ได้จากการใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดประมาณค่าตามตัวแบบการถดถอยที่มีข้อจำกัดจากการใช้วิธีตัวคูณขยายลากรานจ์ (method of Lagrange multipliers) เพื่อคำนวณหาตัวประมาณของ $\beta(\hat{\beta})$ สำหรับกรณีดังกล่าวจะได้ผลดังนี้

โดยการ minimized Z with respect to β และ μ

$$\text{เมื่อ} \quad Z = (Y - X\beta)'(Y - X\beta) - 2\mu'(H\beta - h)$$

และ μ เป็น $m \times 1$ เวกเตอร์ของตัวคูณขยายลากรานจ์

$$\text{จะได้ค่า } \hat{\beta} = b - S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} [Hb - h]^{1/} \quad (2.1.2)$$

โดย $\hat{\beta}$ จะเป็นตัวประมาณที่มีการแจกแจงเป็นแบบปกติเช่นเดียวกับ b ซึ่งสามารถคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าแปรปรวนของ $\hat{\beta}$ ได้ดังนี้

1/ Goldberger, A.S., Econometric Theory (New York: John Wiley and Sons, Inc., 1964) หน้า 256.

เนื่องจาก H , S และเวกเตอร์ h มีค่าเป็นค่าคงที่

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้นจะได้ } E(\hat{\beta}) &= E\{ b - S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} [Hb - h] \} \\ &= \beta - S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} [H\beta - h] \end{aligned} \quad (2.1.3)$$

$$\begin{aligned} \text{และ } \text{Var}(\hat{\beta}) &= E[\hat{\beta} - E(\hat{\beta})] [\hat{\beta} - E(\hat{\beta})]' \\ &= E\{ [(b - \beta) - S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} (Hb - H\beta)] \\ &\quad [(b - \beta) - S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} (Hb - H\beta)]' \} \\ &= E\{ [(b - \beta)(b - \beta)'] - E\{ [(b - \beta)(b - \beta)'] \} \\ &\quad - E\{ [S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} H(b - \beta)(b - \beta)'] \} \\ &\quad + E\{ [S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} H(b - \beta)(b - \beta)'] H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1} \} \} \end{aligned}$$

จาก (2.1.1) $\text{Var}(b) = S^{-1}\sigma^2$ แทนค่าจะได้

$$\begin{aligned} \text{Var}(\hat{\beta}) &= \sigma^2 \{ S^{-1} - S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1} - S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1} \\ &\quad + S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1} \} \\ &= \sigma^2 \{ S^{-1} - S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1} \} \end{aligned}$$

$$\text{นั่นคือ } \hat{\beta} \sim N(\beta - S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta - h), \text{Var}(\hat{\beta})) \quad (2.1.4)$$

โดย $\text{Var}(\hat{\beta})$ จะมีค่าดังแสดงข้างต้น

เมื่อเปรียบเทียบค่าแปรปรวนของตัวประมาณของ β ทั้ง 2 จะเห็นว่า $\text{Var}(\hat{\beta}) \leq \text{Var}(b)$

เนื่องจากเมทริกซ์ $S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1}$ มีคุณสมบัติเป็น non-negative definite

หน้า ๑๐๔

ดังนั้นในกรณีที่สมมติฐาน $H\beta = h$ เป็นจริง ตัวประมาณ $\hat{\beta}$ ควรจะถูกเลือกเป็นตัวประมาณของ β มากกว่า b ทั้งนี้เนื่องจากในกรณีนี้ $\hat{\beta}$ และ b ต่างก็เป็นตัวประมาณที่ไม่เอนเอียงของ β ทั้งคู่ แต่ค่าแปรปรวนของ $\hat{\beta}$ จะมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าแปรปรวนของ b

2.2 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับ β ก่อนการประมาณค่า

การประมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในกรณีที่มีสมมติฐานเกี่ยวกับ β เกิดขึ้นนั้นจะต้องทำการทดสอบสมมติฐานเสียก่อนจึงจะสามารถนำผลที่ได้จากการทดสอบมาประมาณ β ได้อย่างเหมาะสม

กำหนดให้ $H_0 : H\beta = h$ เป็นสมมติฐานที่ต้องการทดสอบ

UMP test ของการทดสอบสมมติฐานนี้จะขึ้นอยู่กับการสังเกต U

$$\text{โดย } U \text{ มีค่า} = \frac{SSE(\hat{\beta}) - SSE(b)}{m} \div \frac{SSE(b)}{n-k} \quad (2.2.1)$$

จากการแทนค่า $\hat{\beta}$ ตาม (2.1.2) ลงใน (2.2.1) จะได้

$$\begin{aligned} SSE(\hat{\beta}) &= [Y - X\hat{\beta}]' [Y - X\hat{\beta}] \\ &= [Y - X(b - S^{-1}H'(HS^{-1}H')^{-1}(Hb - h))]' [Y - X(b - S^{-1}H'(HS^{-1}H')^{-1}(Hb - h))] \\ &= [Y'Y - b'X'Y + (Hb - h)'(HS^{-1}H')^{-1}(Hb - h)] \end{aligned}$$

ดังนั้น จะได้

$$U = \frac{Q}{mb^2} \quad (2.2.2)$$

$$\text{เมื่อ } Q = (Hb - h)' [HS^{-1}H']^{-1} (Hb - h) \quad (2.2.3)$$

$$\text{และ } \hat{\sigma}^2 = \frac{SSE(b)}{n-k} \text{ ซึ่งเป็นค่าประมาณของ } \sigma^2$$

พิจารณาการแจกแจงของ U

$$\text{จาก (2.1.1)} \quad b \sim N(\beta, S^{-1}\hat{\sigma}^2)$$

$$\text{ดังนั้น } (Hb - h) \sim N(H\beta - h, HS^{-1}H'\hat{\sigma}^2) \quad (2.2.4)$$

2/ Rao, C.R., Linear Statistical Inference and Its Applications

(New York: John Wiley and Sons, Inc., 1965) หน้า 191

เนื่องจาก H เป็นเมทริกซ์ที่มีขนาด $m \times k$ และมี rank เท่ากับ m

และ S เป็นเมทริกซ์ที่มีขนาด $k \times k$ และมี rank เท่ากับ k

ดังนั้น $HS^{-1}H'$ จะเป็นเมทริกซ์ที่มีขนาด $m \times m$ และมี rank เป็น m

จากคุณสมบัติข้างต้นและจาก (2.2.4) จะได้ว่า (graybill 1961, หน้า 84)

$$\frac{Q}{\sigma^2} = \frac{(Hb-h)' [HS^{-1}H']^{-1} (Hb-h)}{\sigma^2} \quad (2.2.5)$$

มีการแจกแจงเป็นแบบ non-central χ^2 ด้วยพารามิเตอร์เป็น m และ θ เมื่อ θ เป็น non-centrality parameter ที่มีค่าดังนี้

$$\theta = \frac{(H\beta-h)' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta-h)}{2\sigma^2} \quad (2.2.6)$$

นั่นคือ $\frac{Q}{\sigma^2} \sim \chi^2(m; \theta)$ (2.2.7)

ภายใต้สมมติฐานเป็นจริง $\frac{Q}{\sigma^2}$ จะลดรูปการแจกแจงเป็นแบบ central χ^2 ที่มีองศาแห่งความเป็นอิสระ m นั่นคือ $\chi^2(m)$

$$\text{เนื่องจาก } V = \frac{(n-k)\hat{\sigma}^2}{\sigma^2} \sim \chi^2(n-k) \quad (2.2.8)$$

ในการพิจารณาการแจกแจงของ U นั้นจำเป็นต้องพิสูจน์ว่า V และ Q เป็นอิสระต่อกัน โดยก่อนจะทำการพิสูจน์ความเป็นอิสระต่อกันดังกล่าวจะแสดงว่า V และ Q สามารถเขียนในรูป Quadratic form ได้ดังนี้

$$\text{จาก (2.2.8) แทนค่า } \hat{\sigma}^2 = \frac{[Y-Xb]' [Y-Xb]}{(n-k)} \quad \text{จะได้}$$

$$\begin{aligned} V &= \frac{1}{\sigma^2} [Y-Xb]' [Y-Xb] \\ &= \frac{1}{\sigma^2} Y' [I-XS^{-1}X'] Y \end{aligned}$$

แทนค่า $Y = X\beta + \epsilon$ จะได้

$$V = \frac{1}{\sigma^2} \epsilon' [I - XS^{-1}X'] \epsilon \quad (2.2.10)$$

จาก $b = S^{-1}X'Y$

แทนค่า Y จะได้ $b = S^{-1}X'(X\beta + \epsilon) = \beta + S^{-1}X'\epsilon$

จาก (2.2.3) $Q = (Hb - h)' [HS^{-1}H']^{-1} (Hb - h)$ แทนค่า b จะได้ค่า Q ดังนี้

$$\begin{aligned} Q &= (\beta'H' + \epsilon'XS^{-1}H' - h') [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta + HS^{-1}X'\epsilon - h) \\ &= \epsilon' \{ XS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1}X' \} \epsilon \\ &\quad + (H\beta - h)' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta - h) \end{aligned}$$

พิจารณาภายใต้สมมติฐาน $H\beta = h$ เป็นจริง จะเห็นว่าค่า Q จะอยู่ในรูป Central quadratic form ดังนี้คือ

$$Q = \epsilon' \{ XS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1}X' \} \epsilon \quad (2.2.11)$$

ในการพิจารณาคุณสมบัติความเป็นอิสระต่อกันของ Quadratic form (Johnson and Kotz 1970, หน้า 176) แสดงให้เห็นว่าสามารถนำแต่เฉพาะ Central forms มาพิจารณาได้ โดยเงื่อนไขที่จำเป็นและเพียงพอที่จะทำให้ V และ Q เป็นอิสระต่อกันก็คือผลคูณของ $[I - XS^{-1}X']$ ใน (2.2.10) และ $XS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1}X'$ ต้องเป็น 0

$$\begin{aligned} &\text{จะเห็นว่า } [I - XS^{-1}X'] [XS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1}X'] \\ &= XS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1}X' - XS^{-1}X'XS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1}X' \\ &= XS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1}X' - XS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1}X' \\ &= 0 \end{aligned}$$

นั่นคือ V และ Q จะเป็นอิสระต่อกัน

จาก (2.2.5) และ (2.2.8) ได้ว่า $\frac{Q}{\hat{\sigma}^2} \sim \chi^2(m; \Theta)$ และ $V = \frac{(n-k)\hat{\sigma}^2}{\hat{\sigma}^2} \sim \chi^2(n-k)$

โดยที่ V และ Q เป็นอิสระต่อกัน ดังนั้น

$$U = \frac{Q/\hat{\sigma}^2}{(n-k)\hat{\sigma}^2/\hat{\sigma}^2} = \frac{m}{(n-k)} = \frac{Q}{m\hat{\sigma}^2} \quad (2.2.13)$$

จะมีการแจกแจงเป็นแบบ non-central F ที่มีพารามิเตอร์เป็น m , $n-k$ และ non-centrality parameter Θ โดยภายใต้สมมติฐาน $H_0: H\beta=h$ เป็นจริง ตัวสถิติ U จะมีการแจกแจงเป็นแบบ Central F โดยมีองศาแห่งความเป็นอิสระ m และ $n-k$

2.3 ตัวประมาณค่าของ Y

จากตัวแบบการถดถอย $Y=X\beta+e$ ในกรณีที่มีการทดสอบสมมติฐาน $H_0: H\beta=h$ ตัวประมาณค่าของ Y คือ

$$Y^* = X\beta^* = \begin{cases} Xb & \text{ในกรณีที่ } u > \lambda \\ X\hat{\beta} & \text{ในกรณีที่ } u < \lambda \end{cases}$$

เมื่อ λ เป็นค่าวิกฤตของการทดสอบสมมติฐานที่ได้จากตารางการแจกแจงแบบ F โดยมีองศาแห่งความเป็นอิสระ m และ $n-k$ ที่ระดับนัยสำคัญ α ที่ต้องการ

หรือสามารถเขียนได้เป็น

$$Y^* = X\beta^* = X\hat{\beta} \mathbb{1}_{(0, \lambda)}(u) + Xb \mathbb{1}_{(\lambda, \infty)}(u)$$

เมื่อ $\mathbb{1}_{(a, b)}(u)$ เป็น characteristic Function ซึ่งมีค่าเป็น

$$\begin{cases} 1 & \text{ถ้า } u \in (a, b) \\ 0 & \text{ถ้า } u \notin (a, b) \end{cases}$$

หรืออาจจะกล่าวได้ว่าการทดสอบสมมติฐาน $H_0: H\beta=h$ ตัวประมาณ $X\hat{\beta}$ จะถูกเลือกให้เป็นค่าประมาณของ Y ในกรณีที่ยอมรับสมมติฐาน และจะเลือก Xb เป็น

ค่าประมาณในกรณีการปฏิเสธสมมติฐานนั้นที่ระดับนัยสำคัญ α ที่กำหนดขึ้นใด ๆ

2.4 ฟังก์ชันความเอนเอียงของ Y^*

กำหนดให้ $P(A_1)$ เป็นค่าความน่าจะเป็นในการปฏิเสธ $H_0: H\beta=h$

$$\text{เมื่อ } A_1 = \left\{ (b, v) \frac{(Hb-h)' [HS^{-1}H]^{-1} (Hb-h)}{m\hat{\sigma}^2} > \lambda \right\}$$

และ A_0 เป็น Complement ของเซต A_1

จะสามารถกำหนดฟังก์ชันความเอนเอียงของ Y^* ได้ดังนี้

$$\text{ความเอนเอียงของ } Y^* = E(Y^*) - X\beta$$

พิจารณาค่าของ $E(Y^*)$ โดย

$$\begin{aligned} E(Y^*) &= E(X\beta^*/A_0)P(A_0) + E(X\beta^*/A_1)P(A_1) \\ &= E(X\hat{\beta}/A_0)P(A_0) + E(Xb/A_1)P(A_1) \end{aligned} \quad (2.4.1)$$

เนื่องจาก b เป็นตัวประมาณที่ไม่เอนเอียงของ β ดังนั้น

$$E(Xb) = E(Xb/A_0)P(A_0) + E(Xb/A_1)P(A_1) = X\beta$$

$$\text{และจาก (2.1.2) ค่า } \hat{\beta} = b - S^{-1}H' [HS^{-1}H]^{-1} [Hb-h]$$

แทนค่าใน (2.4.1) จะได้ว่า

$$E(Y^*) = X\beta - E(XS^{-1}H' [HS^{-1}H]^{-1} (Hb-h)/A_0)P(A_0)$$

$$\text{นั่นคือความเอนเอียงของ } Y^* = -E(XS^{-1}H' [HS^{-1}H]^{-1} (Hb-h)/A_0)P(A_0) \quad (2.4.2)$$

พิจารณาค่าความน่าจะเป็นของ A_1 จะเห็นว่าจาก (2.2.13) สามารถเขียนได้เป็น

$$P(A_1) = \int_{u > \lambda} f_u(u; m, n-k, \theta) du = g(\theta, \lambda) \quad (2.4.3)$$

เมื่อ $f_u(u; m, n-k, \theta)$ เป็น density function ของ non-central F

ที่มีพารามิเตอร์เป็น $m, n-k$ และ θ

อาจพิจารณา $P(A_1)$ ในเทอมของตัวแปร b, V โดยจะสามารถหาการแจกแจงร่วมของ b และ V ได้ดังนี้

เนื่องจาก b และ V เป็นตัวแปรที่มีการแจกแจงเป็นอิสระต่อกัน (Graybill 1961, หน้า 113)

ดังนั้นจาก (2.1.1) และ (2.2.8) จะได้ joint density ของ b และ V ดังนี้

$$\begin{aligned} f(b; V) &= f_1(b) f_2(V) \\ &= K f_2(V) \exp \left[- \frac{(b-\beta)^2 S(b-\beta)}{2b^2} \right] \end{aligned}$$

เมื่อ K เป็นค่าคงที่มีค่าเท่ากับ $\frac{1}{\sqrt{2\pi} \cdot 6 |S|^{1/2}}$

ดังนั้นสามารถเขียนความน่าจะเป็นของเซต A_1 ได้เป็น

$$P(A_1) = \int_{A_1} \int K f_2(V) \exp \left[- \frac{(b-\beta)^2 S(b-\beta)}{2b^2} \right] db dV \quad (2.4.4)$$

จาก (2.4.2) จะสามารถหาความเอนเชิงของ Y^* ได้ จะต้องคำนวณหา $E(b/A_0)$ เสียก่อนดังนี้

$$\text{โดยพิจารณา } \frac{\partial}{\partial \beta} [(b-\beta)^2 S(b-\beta)] = -(S+S') (b-\beta) = -2S(b-\beta) \quad (2.4.5)$$

จาก (2.4.4) และ (2.4.5) จะได้ว่า

$$\begin{aligned} \frac{\partial}{\partial \beta} P(A_1) &= \int_{A_1} \int K f_2(V) \frac{S(b-\beta)}{b^2} \exp \left(- \frac{(b-\beta)^2 S(b-\beta)}{2b^2} \right) db dV \\ &= E \left(\frac{S(b-\beta)}{b^2} / A_1 \right) P(A_1) \end{aligned} \quad (2.4.6)$$

โดยการดิฟเฟอเรนเชียล (2.4.3) จะได้

$$\frac{\partial}{\partial \beta} P(A_1) = \frac{\partial}{\partial \beta} g(\theta, \lambda) = g'(\theta, \lambda) \frac{\partial \theta}{\partial \beta} \quad (2.4.7)$$

$$\text{จาก (2.2.6) } \theta = \frac{(H\beta-h)' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta-h)}{2\sigma^2}$$

$$\frac{\partial \theta}{\partial \beta} = \frac{H' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta-h)}{\sigma^2}$$

แทนค่าใน (2.4.7) จะได้

004602

$$\frac{\partial}{\partial \beta} P(A_1) = \frac{H' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta-h)}{\sigma^2} g'(\theta, \lambda) \quad (2.4.8)$$

จาก (2.4.6) และ (2.4.8) จะได้

$$E\left(\frac{S(b-\beta)}{\sigma^2} / A_1\right) P(A_1) = \frac{H' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta-h)}{\sigma^2} g'(\theta, \lambda) \quad (2.4.9)$$

เนื่องจาก S เป็นแมทริกซ์ที่มีคุณสมบัติเป็น full-rank จาก (2.4.9) S^{-1} ถูกตลอด จะได้

$$E(b-\beta/A_1) P(A_1) = S^{-1} H' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta-h) g'(\theta, \lambda)$$

พิจารณา β ซึ่งเป็นเวกเตอร์ของค่าคงที่ ดังนั้น $E(\beta/A_1) P(A_1) = \beta g(\theta, \lambda)$

แทนค่าจะได้

$$E(b/A_1) P(A_1) = S^{-1} H' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta-h) g'(\theta, \lambda) + \beta g(\theta, \lambda)$$

ดังนั้น เนื่องจาก b เป็นตัวประมาณที่ไม่เอนเอียงของ β จะได้ว่า

$$\begin{aligned} E(b/A_0) P(A_0) &= \beta - E(b/A_1) P(A_1) \\ &= \beta(1-g(\theta, \lambda)) - S^{-1} H' [HS^{-1}H']^{-1} \\ &\quad (H\beta-h) g'(\theta, \lambda) \end{aligned} \quad (2.4.10)$$

แทนค่า (2.4.10) ใน (2.4.2) จะได้

$$\begin{aligned}
 \text{ความเอนเอียงของ } Y^* &= -[XS^{-1}H'[HS^{-1}H']^{-1}HE(b/A_0)P(A_0) \\
 &\quad -XS^{-1}H'[HS^{-1}H']^{-1}hP(A_0)] \\
 &= -XS^{-1}H'[HS^{-1}H']^{-1}H\beta(1-g(\theta, \lambda)) \\
 &\quad +XS^{-1}H'[HS^{-1}H']^{-1}HS^{-1}H'[HS^{-1}H']^{-1}(H\beta-h) \\
 &\quad g'(\theta, \lambda) + XS^{-1}H'[HS^{-1}H']^{-1}h(1-g(\theta, \lambda)) \\
 &= XS^{-1}H'[HS^{-1}H']^{-1}(H\beta-h) \\
 &\quad \{g'(\theta, \lambda) + g(\theta, \lambda) - 1\} \quad (2.4.11)
 \end{aligned}$$

ในการคำนวณหาค่า $g'(\theta, \lambda)$ แทนที่จะพิจารณา $g(\theta, \lambda)$ ในรูปอัตราส่วน u ดังแสดงใน (2.4.3) จะพิจารณาในรูปอัตราส่วนของผลบวกของกำลังสอง 2 จำนวนที่เป็นอิสระต่อกัน (t) โดย $t = \frac{Q}{(n-k)Q^2} = \frac{mu}{n-k}$ (Kempthorne 1967, หน้า 221) ได้แสดง density function ของ t ไว้ดังนี้

$$f_t(t; m, n-k, \theta) = \sum_{i=0}^{\infty} \frac{\theta^i e^{-\theta t} t^{i+\frac{m}{2}-1}}{i! B\left(\frac{m}{2} + i, \frac{n-k}{2}\right) (1+t)^{i+\frac{m+n-k}{2}}}$$

เมื่อ $B(p, q)$ เป็นฟังก์ชันเบต้าที่มีพารามิเตอร์ p และ q

ดังนั้น

$$g(\theta, \lambda) = \int_{u \geq \lambda} f_u(u; m, n-k, \theta) du = \int_{t \geq \frac{m\lambda}{n-k}} f_t(t; m, n-k, \theta) dt \quad (2.4.12)$$

โดยการดิฟเฟอเรนเชียลของ $g(\theta, \lambda)$ จาก density function ของ t ดังกล่าว จะได้ผลดังนี้

$$g'(\theta, \lambda) = -g(\theta, \lambda) + r(\theta, \lambda) \quad (2.4.13)$$

$$\text{เมื่อ } r(\theta, \lambda) = \int_{t > \frac{m\lambda}{n-k}} f_t(t; m+2, n-k, \theta) dt \quad (2.4.14)$$

$$= P\left\{ \frac{m+2}{n-k} F'(m+2, n-k; \theta) > \frac{m\lambda}{n-k} \right\}$$

$$\text{เมื่อเปรียบเทียบกับ } g(\theta; \lambda) = P\left\{ \frac{m}{n-k} F'(m, n-k; \theta) > \frac{m\lambda}{n-k} \right\}$$

แทนค่า (2.4.13) ใน (2.4.11) จะได้

$$\text{ความเอนเอียงของ } Y^* = XS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta - h) (r(\theta, \lambda) - 1) \quad (2.4.15)$$

โดยความเอนเอียงของ Y^* จะมีค่าเป็น 0 ในกรณีที่สมมติฐาน $H\beta = h$ เป็นจริง

2.5 ค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของ Y^*

$$\text{เนื่องจากค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของ } Y^* = E(Y^* - X\beta)(Y^* - X\beta)'$$

ในกรณีนี้แทนที่จะพิจารณาค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของ Y^* โดยตรง จะพิจารณาโดยใช้ trace ของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองแทนซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นค่ากำลังสองของความเสียหาย (quadratic risk function) ของ Y^* กล่าวคือ ถ้าให้

$$\begin{aligned} M(\theta, \lambda) &= E(X\hat{\beta}^* - X\beta)'(X\hat{\beta}^* - X\beta) \\ &= E[(Xb - X\beta)'(Xb - X\beta)/A_1]P(A_1) \\ &\quad + E[(X\hat{\beta} - X\beta)'(X\hat{\beta} - X\beta)/A_0]P(A_0) \\ &= E[(b - \beta)'S(b - \beta)/A_1]P(A_1) + E[(\hat{\beta} - \beta)'S(\hat{\beta} - \beta)/A_0]P(A_0) \end{aligned}$$

แทนค่า $\hat{\beta}$ จาก (2.1.2) จะได้

$$\begin{aligned} M(\theta, \lambda) &= E[(b - \beta)'S(b - \beta)/A_1]P(A_1) \\ &\quad + E[(b - \beta - S^{-1}H'[HS^{-1}H']^{-1}[Hb - h])'S(b - \beta - S^{-1}H' \\ &\quad [HS^{-1}H']^{-1}[Hb - h])/A_0]P(A_0) \end{aligned} \quad (2.5.1)$$

โดยการกระจายเทอมที่ 2 ของ (2.5.1) จะได้ 4 เทอมต่อไปนี้ เป็นค่าที่อยู่ภายใน expected value คือ

$$(i) \quad (b-\beta)' S (b-\beta)$$

$$(ii) \quad -[Hb-h]' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1} S (b-\beta)$$

$$(iii) \quad -(b-\beta)' SS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} [Hb-h]$$

$$(iv) \quad [Hb-h]' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1} SS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} [Hb-h]$$

$$\begin{aligned} \text{จาก (iv)} \quad [Hb-h]' [HS^{-1}H']^{-1} HS^{-1} SS^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} [Hb-h] \\ = [Hb-h]' [HS^{-1}H']^{-1} [Hb-h] \end{aligned}$$

ซึ่งมีค่าเท่ากับ Q ดังแสดงใน (2.2.3)

พิจารณา $H(b-\beta) = (Hb-h) - (H\beta-h)$ ดังนั้น (ii) สามารถเขียนได้เป็น

$$\begin{aligned} -[Hb-h]' [HS^{-1}H']^{-1} [(Hb-h) - (H\beta-h)] \\ = -Q + [Hb-h]' [HS^{-1}H']^{-1} [H\beta-h] \end{aligned}$$

เนื่องจาก S มีคุณสมบัติเป็น Symmetric และ $Q = (Hb-h)' [HS^{-1}H']^{-1} (Hb-h)$ เป็น Symmetric เช่นเดียวกัน ดังนั้นจะได้ว่า $S = S'$ และ $Q = Q'$

จะเห็นว่า (iii) เป็น transpose ของ (ii).

แทนค่าใน (2.5.1) จะได้

$$\begin{aligned} M(\theta, \lambda) &= E[(b-\beta)' S (b-\beta)/A_1] P(A_1) + E[(b-\beta)' S (b-\beta)/A_0] P(A_0) \\ &+ E[-Q + (Hb-h)' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta-h)/A_0] P(A_0) \\ &+ E[-Q' + (H\beta-h)' [HS^{-1}H']^{-1} (Hb-h)/A_0] P(A_0) \\ &+ E[Q/A_0] P(A_0) \end{aligned} \quad (2.5.2)$$

จาก (2.1.1) จะได้ว่า $b' W(\beta, S^{-1}) b^2$ และเนื่องจาก S เป็นเมทริกซ์ที่มีขนาด $k \times k$ และ rank เป็น k จะได้ว่า

$$E[(b-\beta)' S (b-\beta)] = k b^2$$

แทนค่าใน (2.5.2) จะได้

$$\begin{aligned} M(\theta, \lambda) &= k \delta^2 + E[(H\beta-h)' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta-h)/A_0] P(A_0) \\ &\quad + E[(H\beta-h)' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta-h)/A_0] P(A_0) \\ &\quad - E(Q/A_0) P(A_0) \end{aligned} \quad (2.5.3)$$

ในการคำนวณหา $E(Q/A_0)P(A_0)$ จะคำนวณหา $E(Q/A_1)P(A_1)$ ก่อนดังนี้

จาก (2.4.12) จะได้ว่า

$$E(Q/A_1)P(A_1) = \int_{u>\lambda} Q f_u(u; \theta) du$$

เมื่อ $u = \frac{Q}{m\hat{\sigma}^2}$ และจาก (2.2.12) ได้แสดงแล้วว่า Q และ $\hat{\sigma}^2$ เป็นอิสระต่อกัน เมื่อกำหนดให้ $q = \frac{Q}{\hat{\sigma}^2}$ จะได้ว่า

$$E(Q/A_1)P(A_1) = \int_0^\infty \int_{\frac{q}{\hat{\sigma}^2} > \frac{\lambda}{\hat{\sigma}^2}} q f_1(q; m, \theta) f_2(\hat{\sigma}^2) dq d\hat{\sigma}^2 \quad (2.5.4)$$

เมื่อ $f_1(\dots)$, $f_2(\dots)$ เป็น Marginal density ของ q และ $\hat{\sigma}^2$ ตามลำดับ และจาก (2.2.5) จะได้ว่า $f_1(q; m, \theta)$ เป็น density function ของ Non-central chi-square ที่มีองค่าแห่งความเป็นอิสระ m และ non-centrality parameter θ โดย

$$f_1(q; m, \theta) = e^{-\theta} \sum_{i=0}^{\infty} \frac{\theta^i}{i!} \frac{e^{-q/2} q^{i+\frac{m}{2}-1}}{2^{i+\frac{m}{2}} \Gamma(i+\frac{m}{2})}$$

เมื่อ $\Gamma(\cdot)$ เป็นฟังก์ชันแกมมา

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } q f_1(q; m, \theta) &= e^{-\theta} \sum_{i=0}^{\infty} \frac{\theta^i e^{-q/2} q^{i+\frac{m+2}{2}-1}}{i! 2^{i+\frac{m+2}{2}} \Gamma(i+\frac{m+2}{2})} \cdot 2^{[i+\frac{m}{2}]} \\ &= 2\theta e^{-\theta} \sum_{i=1}^{\infty} \frac{i \theta^{i-1} e^{-q/2} q^{i+\frac{m+2}{2}-1}}{i! 2^{i+\frac{m+2}{2}} \Gamma(i+\frac{m+2}{2})} \\ &\quad + m e^{-\theta} \sum_{i=0}^{\infty} \frac{\theta^i e^{-q/2} q^{i+\frac{m+2}{2}-1}}{i! 2^{i+\frac{m+2}{2}} \Gamma(i+\frac{m+2}{2})} \end{aligned} \quad (2.5.5)$$

$$= 2\theta f_1(q; m+4, \theta) + m f_1(q; m+2, \theta)$$

แทนค่าใน (2.5.4) จะได้

$$E(Q/A_1)P(A_1) = \int_0^\infty \frac{q \int_{\frac{m\lambda}{\theta^2}}^{\frac{2}{\theta^2}} [2\theta f_1(q; m+4, \theta) + m f_1(q; m+2, \theta)] f_2\left(\frac{q}{\theta^2}\right) dq d\theta}{\theta^2}$$

จาก (2.4.12) จะได้ตัวสถิติ $t = \frac{Q}{(n-k)\theta^2} = \frac{q}{(n-k)\theta^2/\theta^2}$

เมื่อพิจารณาในรูปการแจกแจงของ t จะได้ $E(Q/A_1)P(A_1)$ มีค่าดังนี้

$$E(Q/A_1)P(A_1) = 2\theta \int_{\frac{m\lambda}{n-k}}^{\frac{2}{n-k}} f_t(t; m+4, n-k, \theta) dt + m \int_{\frac{m\lambda}{n-k}}^{\frac{2}{n-k}} f_t(t; m+2, n-k, \theta) dt$$

และจาก (2.4.14) กำหนด $r(\theta, \lambda) = \int_{\frac{m\lambda}{n-k}}^{\frac{2}{n-k}} f_t(t; m+2, n-k, \theta) dt$

$$= P\left\{ \frac{m+2}{n-k} F'(m+2, n-k; \theta) \geq \frac{m}{n-k} \lambda \right\}$$

ในทำนองเดียวกัน กำหนดให้

$$S(\theta, \lambda) = \int_{\frac{m\lambda}{n-k}}^{\frac{2}{n-k}} f_t(t; m+4, n-k, \theta) dt = P\left\{ \frac{m+4}{n-k} F'(m+4, n-k; \theta) \geq \frac{m}{n-k} \lambda \right\} \quad (2.5.6)$$

และจาก $q = \frac{Q}{\theta^2}$ แทนค่าจะได้

$$E(Q/A_1)P(A_1) = \theta^2 \{2\theta S(\theta, \lambda) + m r(\theta, \lambda)\}$$

เนื่องจาก $\frac{Q}{\sigma^2} \sim \chi^2(m; \theta)$ และจาก (2.5.5) จะได้ว่า $E\left(\frac{Q}{\sigma^2}\right) = m + 2\theta$ ดังนั้น

$$E(Q/A_0)P(A_0) = \sigma^2 \{m + 2\theta - mr(\theta, \lambda) - 2\theta S(\theta, \lambda)\} \quad (2.5.7)$$

พิจารณาเทอมที่ 3 ใน (2.5.3) คือ $E[(H\beta - h)' [HS^{-1}H']^{-1} (Hb - h)/A_0]P(A_0)$

จาก (2.4.10) และ (2.4.14) ได้แสดงแล้วว่า

$$E(b/A_0)P(A_0) = \beta(1 - g(\theta, \lambda)) - S^{-1}H' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta - h) [r(\theta, \lambda) - g(\theta, \lambda)]$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } E(Hb/A_0)P(A_0) &= H\beta(1 - g(\theta, \lambda)) - (H\beta - h) [r(\theta, \lambda) - g(\theta, \lambda)] \\ &= H\beta(1 - r(\theta, \lambda)) + h[r(\theta, \lambda) - g(\theta, \lambda)] \end{aligned}$$

$$\text{และ } E(h/A_0)P(A_0) = h(1 - g(\theta, \lambda))$$

ดังนั้น

$$\begin{aligned} &E[(H\beta - h)' [HS^{-1}H']^{-1} (Hb - h)/A_0]P(A_0) \\ &= (H\beta - h)' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta - h)(1 - r(\theta, \lambda)) \\ &= 2\sigma^2\theta(1 - r(\theta, \lambda)) \text{ จากนิยามของ } \theta \text{ ดังแสดงใน (2.2.6)} \end{aligned} \quad (2.5.8)$$

เนื่องจาก $(H\beta - h)' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta - h)$ เป็นค่า Transpose ของ $(H\beta - h)' [HS^{-1}H']^{-1} (Hb - h)$ ซึ่งมี expected value เป็นค่า scalar

ดังนั้น $E[(H\beta - h)' [HS^{-1}H']^{-1} (H\beta - h)/A_0]P(A_0)$ ย่อมมีค่าเท่ากับ $2\sigma^2\theta(1 - r(\theta, \lambda))$ ด้วย

แทนค่า (2.5.7) และ (2.5.8) ลงใน (2.5.3) จะได้

$$\begin{aligned} M(\theta, \lambda) &= \sigma^2 \{k + 4\theta(1 - r(\theta, \lambda)) - [m + 2\theta - mr(\theta, \lambda) - 2\theta S(\theta, \lambda)]\} \\ &= \sigma^2 \{k - m + mr(\theta, \lambda) + 2\theta[1 - 2r(\theta, \lambda) + S(\theta, \lambda)]\} \end{aligned} \quad (2.5.9)$$

เมื่อ $r(\theta, \lambda)$ และ $S(\theta, \lambda)$ มีค่าดังแสดงใน (2.4.14) และ (2.5.6) ตามลำดับ

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ที่มีอยู่ที่วิทยานิพนธ์ของ R.J.Brook ซึ่งได้แสดงถึงวิธีการคำนวณหาพหุคูณทางคณิตศาสตร์ของฟังก์ชันความเอนเอียงและ quadratic risk function ของตัวประมาณสัมประสิทธิ์การถดถอย β และตัวประมาณค่า Y ในกรณีที่มีการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย และได้คำนวณหา Optimal critical value $\lambda = \lambda^*$ ของการทดสอบสมมติฐาน $H\beta = h$ โดยการใช้ minimax regret function ของตัวประมาณค่าของตัวแปร Y เป็นเกณฑ์ กล่าวคือได้คำนวณหา λ^* ที่ทำให้

$$\text{REG}(\theta_L, \lambda^*) = \text{REG}(\theta_U, \lambda^*)$$

$$\theta < \frac{m}{2} \quad \theta > \frac{m}{2}$$

เมื่อ $\text{REG}(\theta, \lambda)$ เป็น minimax regret function

และ θ_L, θ_U เป็นค่า non-centrality parameter ที่ทำให้ค่า Regret function ทางด้านซ้ายและขวาตามลำดับมีค่าสูงสุด

ค่าของ optimal critical λ^* ถูกคำนวณหาที่ระดับต่าง ๆ กันขององศาแห่งความเป็นอิสระทั้งเศษและส่วนของการทดสอบแบบ F และพบว่าค่าของ λ^* ค่อนข้างจะคงที่อยูภายในช่วง (1.8, 2.2) ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1 ในภาคผนวก ก

นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยของ T.Toyoda และ T.D. Wallace ซึ่งได้แสดงถึงการคำนวณหา optimal critical value สำหรับการทดสอบสมมติฐานก่อนการประมาณสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยใช้ค่า minimum average relative risk ของตัวประมาณค่าของตัวแปร Y เป็นเกณฑ์แล้วเปรียบเทียบกับวิธีการของ R.J.Brook ดังแสดงผลการคำนวณในตารางที่ 2 และ 3 ของภาคผนวก ก